

Oikaisuvaatimus hallituksen päätöksestä 29.10.2024 § 75 (kuntalainen 1)

137/02.02.00.00/2024 Toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2025-2027

Hallitus 26.11.2024

Esittelijä Vs. toimitusjohtaja Vesa Silfver
Valmistelija Tulosalueen johtaja Mari Flink, etunimi.sukunimi@hsl.fi
Hallintopäällikkö Anni Lehtinen, etunimi.sukunimi@hsl.fi

Tutkittavaksi ottaminen ja esitetyt vaatimukset

██████████ on toimittanut HSL:n kirjaamoon 2.11.2024 oikaisuvaatimuksen koskien HSL:n hallituksen päätöstä 29.10.2024 § 75 Matkalippujen hintojen vahvistaminen ja muu hinnoittelu 1.1.2025 alkaen.

Kuntalain 137 §:n mukaan oikaisuvaatimuksen saa tehdä asianosainen sekä kunnan jäsen. Kuntayhtymän viranomaisen päätöksestä oikaisuvaatimuksen ja kunnallisvalituksen saa tehdä myös kuntayhtymän jäsenkunta ja sen jäsen sekä kuntien yhteisen toimielimen päätöksestä sopimukseen osallinen kunta ja sen jäsen. Kuntalain 138 §:n mukaan oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

██████████ on HSL:n jäsenkunnan jäsen. Oikaisuvaatimus on tehty määräajassa ja se otetaan näin ollen tutkittavaksi.

Asian arviointi

Oikaisuvaatimuksessa väitetään, että HSL:n tekemä päätös on vastoin hallintolain 2 luvun 6 §:ää, jonka mukaan viranomaisen on kohdeltava hallinnossa asioivia tasapuolisesti sekä käytettävä toimivaltaansa yksinomaan lain mukaan hyväksyttäviin tarkoituksiin. Viranomaisen toimien on oltava puolueettomia ja oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden. Niiden on suojattava oikeusjärjestyksen perusteella oikeutettuja odotuksia.

Lisäksi oikaisuvaatimuksessa väitetään, että päätös on myös vastoin yhdenvertaisuuslain 2 luvun 5 §:ää, jonka mukaan viranomaisen on arvioitava yhdenvertaisuuden toteutumista toiminnassaan ja ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin yhdenvertaisuuden toteutumisen edistämiseksi. Edistämistoimenpiteiden on oltava viranomaisen toimintaympäristö, voimavarat ja muut olosuhteet huomioon ottaen tehokkaita, tarkoituksenmukaisia ja oikeasuhtaisia.

Oikaisuvaatimuksen mukaan päätös on edellä olevien lainkohtien vastainen, koska pohjois-tuusulalaisten lippujen hinta on päätöksen johdosta korkeampi kuin etelä-tuusulalaisten ja muiden HSL-seudun matkustajien, mikä on oikaisuvaatimuksen mukaan kohtuutonta.

HSL on pääkaupunkiseudun kuntien jätehuoltoa ja joukkoliikennettä koskevasta yhteistoiminnasta annetun lain (829/2009) 3 §:ssä tarkoitettu kuntayhtymä, jonka lakisääteinen tehtävä on muun muassa joukkoliikenteen taksa- ja lippujärjestelmästä sekä taksoista päättäminen. Lainsäädäntö ei sisällä tarkempia säännöksiä lippujen hinnoittelusta, ja näin ollen HSL:llä joukkoliikenteen järjestäjänä on laaja harkintavalta matkalippujen hinnoittelussa. Lähtökohtaisesti on katsottava, että HSL:llä on oikeus hinnoitella palvelut parhaaksi katsomallaan tavalla edistääkseen lakisääteisten ja perussopimukseen perustuvien tehtäviensä toteutumista.

Päätös E-vyöhykkeen perustamisesta on tehty kuntayhtymän kokonaisedun edistämiseksi. Ilman E-vyöhykkeen perustamista ylimääräistä Järvenpäälle valuvaa subventiota päätyy Keravan, Vantaan ja Helsingin maksettavaksi, joka on vastoin kuntayhtymän perussopimuksessa määrättyjä tehtäviä. HSL voi tukea vain oman toimialueensa joukkoliikennettä.

Päätöstä tehdessä on ollut tiedossa, että se on harmillinen pohjoisen Tuusulan asukkaille, joten asian valmistelu on vaatinut ristikkäisten intressien punnintaa. Valmistelun aikana ei ole tullut esiin sellaista keinoa subventio-ongelman ratkaisemiseksi, jonka vaikutukset rajoittuisivat ainoastaan Järvenpäähän. Näin ollen punninnassa on päädytty nyt tehtyyn ratkaisuun.

Päätös on perustunut lainsäädännön ja HSL:n perustehtävän kannalta hyväksyttävään perusteeseen. E-vyöhykkeen alueelta matka Helsingin keskustaan on sen verran pitkä, että myös uusi hinta on HSL:n näkemyksen mukaan kohtuullinen eikä näin ollen suhteellisuusperiaatteen vastainen. Myöskään yhdenvertaisuutta tai tasapuolista kohtelua ei voida katsoa loukkaavan sen, että pidemmän matkan kulkeville lipun hinta on korkeampi kuin lyhyemmän matkan kulkeville. Lippujen hinnat eivät perusta luottamuksensuojaa, koska niiden pysyvyyteen ei voi kohdistua oikeusjärjestyksen perusteella oikeutettuja odotuksia siten kuin hallintolain 6 §:ssä tarkoitetaan.

Ehdotus

Hallitus päättää hylätä oikaisuvaatimuksen yllä selostetuin perustein.

Päätös**Liitteet**

1. Oikaisuvaatimus (saatavilla HSL:n kirjaamosta)
2. HSL:n hallituksen päätös 29.10.2024 § 75 Matkalippujen hintojen vahvistaminen ja muu hinnoittelu 1.1.2025 alkaen